

PHÂN TÍCH THỜI GIAN VÀ CHI PHÍ CỦA CÁC DỰ ÁN ĐẦU TƯ CÔNG TRÊN ĐỊA BÀN TP.HCM

Ngày nhận: 22/4/2015
Ngày nhận lại: 14/6/2015
Ngày duyệt đăng: 10/8/2015
Mã số: 8-15-27

Vũ Quang Lâm (*)

Tóm tắt: Mục tiêu của nghiên cứu này là phân tích mối quan hệ giữa thời gian đầu tư và chi phí đầu tư của các dự án đầu tư công (DAĐT) ở Việt Nam. Tình huống nghiên cứu là các dự án công trên địa bàn TP.HCM, số liệu được thu thập từ hồ sơ lưu trữ tại Sở Tài chính TP.HCM. Sử dụng phương pháp bình phương nhỏ nhất (OLS) và bình phương tối thiểu có trọng số (WLS), kết quả của nghiên cứu cho thấy tác động của chậm tiến độ là rất mạnh mẽ đối với chi phí đầu tư, trong khi vượt dự toán lại tác động không đáng kể lên thời gian hoàn thành dự án.

Từ khóa: Đầu tư công, thời gian, chi phí, vượt dự toán, chậm tiến độ.

Giới thiệu

Thời gian và chi phí là hai yếu tố quan trọng trong bất kỳ dự án đầu tư nào, đặc biệt là DAĐT. Yêu cầu của công tác quản lý DAĐT là phải hoàn thành các mục tiêu của dự án trong thời hạn và chi phí xác định. Điều này đồng nghĩa với việc nhà quản lý không được để xảy ra tình trạng chậm tiến độ hoặc vượt dự toán. Chậm tiến độ là việc hoàn thành dự án với khoảng thời gian dài hơn so với kế hoạch ban đầu và vượt dự toán là việc hoàn thành dự án với chi phí thực tế vượt quá chi phí đã được phê duyệt (Andrew, John và Lawrence, 2005).

Thời gian và chi phí có tác động rất lớn đến tổng thể dự án, trong số các tác động đó có việc từ bỏ dự án, mất niềm tin vào kế hoạch của dự án, và làm thay đổi các hoạt động theo kế hoạch đã đề ra (Mbachu và Olaoye, 1999; dẫn theo Usman, Gambo và Ibrahim, 2014). Một số tác động khác bao gồm việc gây ra sự mất cân đối trong ngân sách của chính phủ, mất niềm tin của các tổ chức tín dụng đã, đang và sẽ tài trợ cho dự án hoặc gia tăng sự hoài nghi của các chuyên gia tài chính, dẫn đến sự sụt giảm mức tài trợ và uy tín của chính phủ (Andrew và ctg, 2005).

Báo cáo tổng hợp công tác giám sát, đánh giá tổng thể đầu tư năm 2010, 2011, 2012 và năm 2013 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư đối với các dự án đầu tư sử dụng 30% vốn nhà nước trở lên đưa ra số liệu về số dự án chậm tiến độ chiếm khoảng từ 9,59-11,77% số dự án thực hiện trong năm; số dự án phải điều chỉnh (trong đó có điều chỉnh tiến độ và điều chỉnh vốn đầu tư) chiếm khoảng từ 11-16,09% số dự án thực hiện trong kỳ. Số liệu tổng hợp hàng năm cho thấy tình trạng chậm tiến độ và vượt dự toán là vấn đề cần quan tâm trong quản lý DAĐT. Báo cáo giám sát của Bộ Kế hoạch và Đầu tư thừa nhận đây là nguyên nhân làm giảm hiệu quả đầu tư công nhưng chưa đề ra các giải pháp khắc phục tình trạng này. Để giải quyết vấn đề, cần thiết phải có nghiên cứu sâu về nội dung liên quan đến chi phí đầu tư và thời gian thực hiện dự án.

Cơ sở lý thuyết

Chậm tiến độ và hậu quả của việc chậm tiến độ

Khái niệm chậm tiến độ được định nghĩa là khoảng thời gian giữa ngày hoàn thành